

Morilca sta Poberžana Ivan Koler in Karl Stern, ki sta pobegnila po zločinu v Avstrijo in sta bila prijeta v Leobnu. V soboto 3. oktobra so avstrijski orožniki pripeljali omenjena v Maribor in so ju izročili v jetnišnico okrožnega sodišča.

Tatvina vrtnic. Znanemu vrtnarju ter drevesničarju g. Dolinšek v Kamnici pri Mariboru je bilo letos pokradenih vrtnic za 2000 Din. G. Dolinšek je zasačil sedaj pri tatvini nekega vrtnarskega pomočnika s Pobrežja. Prijeti priznava, da je kradel vrtnice trikrat, vse druge nepoštene očitke pa zanika.

Beg iz življenja iz strahu pred kaznijo. Na poslovnem večeru fantov, ki odhajajo k vojakom, se je ustrelil v Rušah 20-letni delavec Edvard Robič. Omenjeni je na večer pred samomorom z drugimi fanti razgrajal po gostilni in je razbil opravo. Radi tega je zgubil službo v tovarni in povrh bi še imel opravka z orožniki.

Krvav pretep pri kožuhanju koruze. — Iz Cerknice pri Št. Pju v Slov. goricah so pripeljali v mariborsko bolnico obklana z noži: Jožela Skrabl, 25letnega delavca, in Dominika Merc, 25letnega viničarja. Izpovedala sta, da je prišlo na kožuhanju do pretepa, v katerem so prišli žalibog noži do krvave besede. Razum v bolnico oddanih dveh ranjencev je zahteval poboj šest drugih žrtev z lažjimi poškodbami.

Obešeno so našli 40letno Rozalijo Javornik, stanujočo na Mestnem vrhu pri Ptujju. Vzrok obupnega dejanja je neznan ten prepri.

Po nedolžnem hudo ranjena. Zadnje nedeljo so imeli v Slapščini v ptujski okolici domači gasilci tombolo s prosto zabavo. Že bolj v noč so se začeli fantje pretekati. Mirno sta se udeleževala veselice 17letni Edvard Dimnik, posestnikov sin v Smolincih pri Sv. Andražu v Slov. gor., in 17letni Alojz Sirk, sin posestnika v Derbetincih. Kar brez vsakega vzroka so se pa pripravljali vrgli na ta dva mirna fanta in s oju obdelali z noži, da so ugotovili po prepelevi v ptujsko bolnico, da imata smrtno nevarne zabodljaje v hrbte in v prsa.

Posestnika okradli vlomilci. Vlomljeno je bilo v noči pri posestniku Ivanu Mau-serju v Podlehniku v Halozah. Neznanci so vdrli v oni del hiše, v katerem nikdo ne stanuje. Odnesli so 3000 Din gotovine, masti, svinjskega mesa ter obleke toliko, da znaša skupna škoda 15.000 Din.

Velika cerkvena tatvina. Zadnjič smo poročali, da je bilo vlomljeno v tabernakelj znamenite romarske cerkve v Petrovčah pri Celju. Sedaj je tudi precenjena vlomilska škoda. Vkradena monštranca je vredna 34.000 Din, kelih 8000 Din, dva altarna prta, dva talarja in gotovina iz nabiralnikov znaša krog 8000 Din. Odnešeni predmeti so bili najbrž odpeljanj v avtomobilu v smeri proti Ljubljani.

Izsleden in prijat napadalec. Na večer sta vdrla v hišo posestnika Jožefa Stiglicca pri Sv. Florjanu pri Gornjemgradu dva neznanca in sta zahtevala denar. Ker se je gospodar uprl nasilju, je oddal eden od tolovajev nanj dva strela iz samokresa, ki pa k sreči nista zadela. Roparja sta nato pobegnila. Enega od napadalecev, čevljarskega pomočnika Antona Jerše iz Bočne pri Gornjemgradu so te dni izsledili orožniki in so ga izročili sodišču. Iščejo še pomagača Jožefa Bezovška.

Izpred sodišča.

Ubcj očeta pred sodiščem. Letos 9. avgusta je došlo v Kukavi pri Ptujju do vse obsodbe vrednega krvavega obračuna med očetom in sinom. V hiši Antona Janžekoviča so bili prepri med starim ter mladima na dnevnem redu. Obtožnica pravi, da je dajal povod za prerekanja šestletni oče, ki je črtel sina in njegovo ženo. Omenjenega dne je tričlanska Janžekovičeva družina popila več litrov šmarnice ob priliki žeganja. Po povratku na dom se je stari sprl s snaho. Potegnil je nož in ji grozil s smrtjo. Snaha je bežala pred razljutenim tastom in je vpila na pomoč. Sin je med preprirom klepal koso. Pograbil je koso, zbežal za očetom in mu je sunil od zadej koso skozi srce. Zabodeni se je zgrudil pri priči mrtev na tla.

Oglas je registr. ood S. Br. 6704 od 1 III. 1935

33letni obtoženec Anton Janžekovič je na sodišču v Mariboru 29. septembra vse priznal in je navedel kot izgovor silobran. Obsojen je bil na eno leto težke ječe.

Slovenska Krajina.

Osebn vset. Pri sreskem cestnem odboru v Lendavi je bil premesčen g. Rudolf Rupnik k sreskemu cestnemu odboru v Ljutomer, na njegovo mesto pa je imenovan uradniški pripravnik g. Horvat Franjo.

Novi sejem v Lendavi. V Lendavi se je vršil 28. septembra novi sejem, ki pa je bil kramarski in živinski. Bil je zelo slabo obiskan, deloma radi pomanjkanja denarja, deloma radi slabega vremena. Cena živini se je sukala za lepe in debele bilke kg po 4 Din, kravam pa od 2 do 2.50 Din. Splošno zelo slabe cene. Kramarji tudi niso prišli na svo jračun.

Požar v čentibl. V nedeljo 27. septembra zjutraj je začelo nenadoma goreti v goricah. Vnela se je zidanica in takoj sta bili še sosednji zidanici v plamenih. Gorelo je zelo naglo in so pogorele vse tri zidanice do tal. Iz nižje ležeče zidanice so znosili vse sode ven, prav tako tudi iz srednje so zvalili več sodov, polnih vina in 10 setklenic tropinovega žganja. V zgornji zi-

Armada zajcev napadla ekspedicijo.

Raziskovalec Winston Lambourn in njegovi spremljevalci so doživeli ob priliki raziskovalne vožnje skozi Victoria-puščavo v Avstraliji nekaj prav razburljivoga. Ekspedicija je bila na potu z dvema tovornima avtomobilama, na katere so bile naložene odeje, šotori, živila ter razno znanstveno orodje. Na večer drugega ekspedicijskega dne, ko so že postavili šotore, so čuli bobnanju podobno ropot. Istočasno so ljud opazili v daljini, kako se dvigajo mogočni oblaki prahu. Eden od raziskovalcev je stekel proti tem oblakom, da bi pogledal, zakaj da gre. Hitro je priteknel nazaj in sporočil tova-

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

V tem je prišla Urška in pogrnila mizo. Vpričo nje je govoril cigan, kakor da je Petelinšek, mešetar:

»Šest plemenskih krav marijadvork mi je potrebnih; kje bi jih kaj mogel dobiti? Dobre molznice mora, o biti, na novem mleku in ne starejše ko s tremi teleti.«

Cenc mu je naštel nekaj takih kmetov, ki so redili plemenske marijadvorke, med njimi tudi Ravnjaka. — Ko je Urška zopet odšla, je rekel cigan:

»Z Osojnikom moram govoriti — na vsak način — jutri — zgodaj zjutraj.«

»Ali na skrivaj?« je vprašal Cenc.

»Seveda; nihče me ne sme videti.«

»To bo bolj težko.«

»Pomagati mi moraš. Pošlji mi ga kam na kak samotni kraj, kjer bom varen!«

»Ali mu naj povem, kdo ga čaka?«

»Nikakor. Ded se me izogiblje ko mačka psa. Če mu poveš, da ga jaz čakam, ne bo hotel priti. Napleti mu kaj in mi ga spravi na pot! Sto dinarjev ti dam zato.«

Cenc je nekoliko preudaril, potem je menil:

19

»Osojnik je zelo na denar. Ako čuje, da je Petelinšek v planini na Jankovcu, da tam krave kupuje in jih dobro plačuje, ga bo šent gotovo zanesel gor.«

»Res, tako bo! Na denar je kakor lisjak na kure. — Jaz pa ga bom na poti pričakal.«

»Kaj pa, če ne bo imel časa ali pa če hotel ne bo?«

»Tedaj prideš ti po Jankovcu gor; se bova že našla. Tedaj si morava kaj drugega namisliti.«

Pomenila sta se še podrobno, potem pa sta se lotila večerje, ki jo je prinesla Urška.

Ko je po večerji prisledla še ona, sta se pogovarjala samo o živini in o cenah. Urška je dejala dozdevnemu Petelinšku, da je škoda poti na Ravne, kajti Ravnjak mu v tem času ne bo prodal nobene krave. Povrh ga skrbi zdaj še ženitev. Zdjaj je Urška na dolgo in široko pripovedovala, kako je imel Ravnjak že drugo nevesto — najlepše dekle, kar jih je blizu in daleč —, ampak kar iznenada se je odločil za to drugo, čeprav ima le ono prvo rad. Zgolj iz prevzetnosti in zaradi jezikov je pustil na cedilu tako pridno in čedno dekle.

»In zaradi denarja seveda tudi,« je zabrundal čevljar.

»Ne,« je ugovarjala Urška, »na denar Ravnjak nikoli ni bil, mu tudi treba ni. — Dal bi pač več ko en tisočak, ko bi namesto Osojnikove mogel vzeti Pavlo. Ta bi ga bila osrečila, z Osojnikovo pa si bo vice ali celo pekel v hišo.«

danici pa je bilo le par sodov in nekaj vina v enem sodu, kar so pa tudi rešili in spravili na varno. Škoda je bila precejšnija, je pa krita deloma z zavarovalnico. Prišli so na pomoč h gašenju gasilci iz Centibe in Dolin. Toda rešiti niso mogli več mnogo kaj. Pokazali so pa veliko požrtvovalnost in so vredni vse pohvale.

Požar. V Martijancih je uničil ogenj gospodarsko poslopje posestnice Terezije Križanko. Egorelo je tudi 50 meterskih stotov sena.

Letošnje leto smo imeli tudi precej koruznih tatov in je dostim posestnikom bila pokradena cela koruza na njivah.

Delavci so se vrnili v Zagreb. Po pettedenski stavki zagrebških ročnih delavcev se je končno začelo zopet z delom pri stavbah v Zagrebu 28. septembra. Istega dne zvečer so se delavci iz Lendave in Dugoveških goric vrnili v Zagreb, kjer bodo saj nekaj zaslužili v teh dneh, ko se tako težko zasluži denar. Zanimiva je pri tem ugotovitev, da je moralo četvero delavcev-zidarjev v 16 in pol dnevih izvršiti 15 m dolgo stavbo, 22 m široko.

Bogojna. Minulo nedeljo je proslavilo društvo Rdečega križa 60letnico v gostilni g. Vogel. Spored je bil sledeči: govor, deklamacije, petje. Po proslavi se je vršila šaljiva pošta in trgatvena veselica. Čisti dobiček je bil namenjen v dobrodelne namene. Toda veselica se ni končala z dobrim, ker so se nekateri fantje skregali in nazadnje še celo stekli.

Velika Polana. Naš kraj bo imel lepo cesto, katera se dela skozi vas proti Hotizi. Za to se imajo Polančani zahvaliti g. dr. Klaru, narodnemu poslancu. Pri tem delu si je marsikateri delavec zaslužil nekaj denarja. Obenem je tudi za posredovanje g. dr. Klara dobil službo cestarja bivši turniški pismonoša g. Györkiš Jože.

Tišina. Naš šupnik g. Krantz Jožef je obhajal 6. oktobra v krogu duhovnikov sobratov 25-letnico mašništva. G. dekanu ob srebrni maši tudi mi iskreno čestitamo in prosimo Boga, da bi v zdravju in veselju obhajal tudi še zlato sv. mašo!

Tišina. Gospodov JNS-arjev nismo pozabili, temveč se še dobro spominjamo, da so dali svoje pbljube vetrovom, a grožnje so ostale med nami. Med nami, ki orjemo zemljo in sejemo dobro seme in zato tudi hočemo dobro žetev. A vi, kaj ste sejali? In zdaj še hočete žeti, agitirati pod drugim

imenom. Ne damo vam več svojih žaljavih rok, ne verujemo vašim besedam! Smo Slovenci, hočemo m' v družini, narodu in v vsem in zato bomo šli v vrstah JRZ na volišče — vaše morišče. Pride dan 25. oktober in takrat možje na delo. Mi vsi bomo oddali glasove stranki, ki so ji na čelu naši možje.

Dolja Bistrica. Dne 25. septembra je pri nabiranju hrušek padla s hruške posestnica Kolaric Kata. Omenjena si je pri padcu zlomila dvakrat levo roko in se težko poškodovala na vratu. Po nesreči so takoj poklicali duhovnika in zdravnika, ker je nesrečnica v resnem življenjskem stanju.

Srednja Bistrica. Ze zopet se zelo širi v naši vasi neusmiljena bolezen griža. Ker ljudje ne marajo v bolnico, jih je že mnogo pobrala bela žena.

Turnišče. Pred enim mesecem nas je zapustil g. Milan Radojčić, žandarmerijski kaplar, ki je odšel v Kranj in na Jesenice. G. Milan je bil zelo priljubljen med ljudmi in ljudje so mislili, da se več ne vrne in so žalovali posebno fantje, ki so ga imeli zelo radi. Toda vseeno se je vrnil pred par dnevi, a ne več kot kaplar, temveč kot podnarednik. Obenem smo dobili tudi novega kaplarja na žandarmerijsko stanico, g. Branka Vojkovič, ki je prišel iz Novega mesta.

Turnišče. Naš g. dekan Ivan Jerič se je spet znova potrudil za našo lepo Marijino cerkev. Sam pobira za orgle, katere že naše ljudstvo dolga leta želi in katere zelo manjkajo v naši cerkvi.

Razkrižje. Premeščen je iz Razkrižja vič. g. Jožef Raduha v zavod na Radno pri Sevnici v bližini Zidanega mosta. C. g. Raduhi želimo na novem mestu obilo božjega blagoslova in da se na novem mestu dobro počuti!

Ali si že obnovil naročnino?

„Slov. Gospodar“ stane :

celoletno Din 32.—

polletno Din 16.—

četrtletno Din 9.—

Cigan je potrpežljivo poslušal zgovorno ženkico, dokler se nazadnje ni naveličal, ko je videl, da novega nič več ne izve. Jel je pobešati glavo in je dejal, da je truden in zaspan. Urška mu je na klopi postlala in kmalu so se vsi trije spravili spat.

Drugo jutro je lažnivi Petelinšek prosil Cenca, naj ga pospremi na Jankovec in naj mu pokaže, kje bi imeli kako kravo zanj. Urški je pri slovesu stisnil dvajsetak v roko in jo s tem tako presenetil, da se ji je beseda zataknila in ni vedela, kako bi se »Petelinšku« dovolj zahvalila.

Strumno sta moža korakala v hrib. Tam nad potokom sta se ločila: čevljar se je obrnil čez travnike proti Osojam, cigan pa je zavil na bistriško planino.

Strma je pot na planino. Po temnem gozdu se vije in leze tik nad sotesko, spodaj pa šumi po skalnati strugi Bistrica. Nekaj korakov nad Hudo pečjo, katere niti pogled ni varen v globino, se steza izgubi na samotni pašnik, ki je obrobjen od macesnov. Na zgornjem kraju je studenec, zraven pa perela klop. Tu se je usedel cigan, ker se mu je zdel ta kraj najpripravnejši: na dve strani je videl in presenetiti ga tukaj ni zlahka kdo mogel.

Dolgo je moral čakati, cele štiri ure, da je nazadnje vendar ugledal v daljavi spodaj nekaj človeškega. S svojimi bistrimi očmi je kmalu spoznal, da je Osojnik, in se je skrtil za macesen. Osojnik je

tako gibko ubiral pot navzgor, da bi mu nihče ne prisodil njegovih šestih križev. Pri studencu se je usedel, da bi si počil. V tem je stopil cigan predenj in ga pozdravil:

»Dober dan, gospod Osojnik!«

Trenutek ga je Osojnik meril, potem je zaklel in rekel:

»Prekleti cigan! Ali si se spet priklatil?«

»Hoho! Kako pa govoriš s svojim najboljšim prijateljem? Jaz pa sem že tako želel, da bi te videl,« se je cigan norčeval.

»Kaj mi hodiš na pot? Nimam časa zate. Kaj hočeš?«

»Jaz tudi nimam časa; zato bova hitro opravila. Prišel sem, da mi daš, kar sem zaslužil, kakor si mi obljubil, ako tvoja hči dobi Ravnajaka.«

»Ti nisi nič opravil in za nič ne dam nič.«

»Jaz sem Ravnajaka zamotil, da je Vando pustil. Tudi to sem jaz naredil, da vzame tvojo hčer.«

»Seveda, zdaj se lahko hvališ! Že od jeseni ni bilo o tebi ne duha ne sluha. Zato nikar ne misli, da se ti bom še dal kaj molsti! Zasluženega nimaš prav nič. Tako pa ti bom še nekaj, ko se oženita. Petdeset dinarjev bo prav lepa napitnina zate.«

Cigan se je grdo zarežal. Nato je rekel trdo in odločno:

»Kar imej moj zaslužek in še napitnino povrh!

Ampak zdaj se bova drugače pomenila. Nameravam,

Slovesna otvoritev II. sadnega sejma v Mariboru.

Zadnjo soboto 3. oktobra predpoldne je bil v Mariboru v lopi pivovarne Union svečano otvorjen II. sadni sejem v Mariboru. K otvoritvi so se zbrali vsi odlični predstavniki svetne, duhovne in vojaške oblasti ter razni strokovnjaki. Zbrane navzoče je pozdravil organizator sejma g. Miha Kovačič, posestnik in sadjar od Sv. Petra pri Mariboru. Zlasti so veljale njegove pozdravne besede zastopniku g. bana, ki je prevzel pokroviteljstvo prireditve in pokazal veliko zanimanje za to važno gospodarsko vpejavo, ki bo ostala v okvirju sadnega sejma stalna za vse sadjarske podružnice na Spodnjem Štajerskem.

Za g. Kovačičem je govoril g. sreski kmetijski referent Zupanc kot zastopnik mariborske perutninarske zadruge, ki je na sejmu razstavila najlepše komade štajerske kokoške pasme.

V imenu mariborske mestne občine je izrekel priznanje prirediteljem g. podžupan Fr. Žebot.

Zastopnik bana g. sreski načelnik Peter Popovič se je zahvalil prirediteljem za velik trud, katerega so imeli za velevažno sadno prireditev, ki bo postala za bodočnost izdaten vir dohodkov našemu ubožanemu kmetu.

Z zahvalnim nagovorom zastopnika g. bana je bil sejem otvorjen in vsi odlični predstavniki oblasti so si ogledali sadni sejem, ki zasluži priznanje ter pohvalo prirediteljem in predvsem sadjarjem sadjarske podružnice v št. Petru, ki je tokrat največ ter najlepše sadje razstavila in je dokazala, da so znali njeni marljivi člani tudi v najslabši sadni letini obdržati sadni pridelek na višini z umnim in vztrajnim zatiranjem sadnih škodljivcev.

Upati je, da bo drugi sadni sejem prinesel vsem, ki so razstavili in ponudili svoj sadni pridelek v nakup, obilen izkupiček, ki je posebno letos res krvavo zaslužen!

rišem, da se bliža nepregledna armada kuncev, ki so v Avstraliji že nekaj let najhujša nadloga. Nekaj trenutkov kasneje je naskočilo na tisoče in tisoče zajcev vse trde predmete, ki so se nahajali v taborišču. Člani ekspedicije so streljali med napačice in so jih nekaj sto pobili s palicami. Kd je hotel Lambourn zbežati z avtomobilom, na katerem so bili znanstveni instrumenti, se je vrglo toliko kuncev pred kolesa, da se ni mogel avtomobil niti za korak premakniti. Se le ko se je stemnilo, so zginitili zajci ravno tako naglo, kakor so bili prišli. Kar so zapustili, je bilo popolno opustošenje. Čed avtomobilske obroče za kolesa so živalce zgrizle

DRUŠTVENE VESTI

Zagrebsko pisemce. Za nedeljo 27. septembra napovedani občni zbor Slomšekovega prosvetnega društva je potekel v zelo lepem soglasju. Iz poročil posameznih odbornikov je bilo videti uspešno delo odbora in odsekov. Prosvetni odsek je priredil 19 lepo obiskanih prosvetnih večerov, dramski odsek je dal 7 predstav in 1 koncert (povabil je pevski zbor »Mirna« iz Slovenije). Pevski odsek je skrbel za petje pri slo-

venski službi božji (Sv. Rok) in na predstavah, veselilni odsek pa je skrbel za pošteno zabavo v društvu, ki je od lani naraslo za 50 novih članov. Tudi knjižnica se je pomnožila za okoli 50 knjig. Članstvo je bilo zadovoljno z odborom in je za novo poslovno leto z malimi izpremembami izvolilo laniški odbor. Društvo vabi vse zavodne Slovence, da se priglasijo za člane. — Zidarski delavci zopet delajo, čeprav je deževno in hladno vreme. Pet tednov so stavkali in tako izgubili okrog 10 milijonov dinarjev zasužka! Tako e, kjer poslušajo iz Moskve plačane hujskače! Da bi se le česa naučili od tega!

Odprta noč in dan so groba vrata.

Maribor. Pri Zebotovih v Mariboru je dne 29. septembra po dolgoletnem bolehanju mirno v Gospodu zaspala 83 letna služkinja Julijana Žumer. Rajna je bila vzgled pridna, zanesljiva in zveste služabnica. V službi je bila v Zebotovi, prej v Krenovi hiši celih 30 let, kar je za današnje razmere gotovo nekaj izrednega. Pokojna Julia je bila pobožna ter tako pridna, da je menda takih služkinj malo najti na svetu. Pri Zebotovih je imela posebno skrb in veselje, ko je pomagala vzgajati šestero otrok in jim je bila tako vdana, ter jih je tako ljubila, kakor prava mati. Posebno veselje je imela z vsemi tremi Zebotovimi sinovi, katere je pomagala vzgajati in jih navajati k dobremu. Rajna Julia je bila zelo pobožna ter je dokler je mogla, vsak dan obiskovala Marijino svetišče. Prva je vstajala in zadnja je legla k počitku. Radi njene skrajne poštenosti, marljivosti in zvestobe, so jo Zebotovi prištevali članom svoje družine in Julia je bila tudi vredna, da jo je vse rado imelo. V boleznih je bila potrpežljiva ter je več let vztrajno prenašala vdana v Božjo voljo težko bolezen. Večkrat je pred smrtjo sprejela svete zakramente ter je mirno brez posebnega smrtnega boja odšla po plačilo k Bogu. Pogreb rajne se je vršil v četrtek, dne 1. oktobra, ob obilni udeležbi njenih prijateljic, članic ženske zveze in ostalega občinstva. Naj bo zvesti slu-

žabnici Bog bogat plačnik za njeno zvestobo in dobra dela! Rajno Julio je birmal škof A. Mart. Slomšek.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V kratki dobi sta odšla dva moža-kmeta iz Župeče vasi izmed nas: 9. septembra je po nedolgem bolehanju umrl Janez Kozoderc, p. d. Botrec, v 80. letu starosti. Enajst dni nato se je podal Jurij Tomanič v svoj vinograd v Gorci v Haložah, a so ga drugo jutro našli mrtvega: srčna kap ga je zadela, starega komaj 55 let. Truplo je bilo iz trojiške župnije prepeljano domov. Pokojni je bil svoj čas tudi župan. Bodi mu milostna sodba! — Visoko starost je dosegla vdova Liza Lubej, rojena Sagadin, ki je umrla v 87. letu pri Sv. Lovrencu. Naj v miru počivajo!

Sv. Ana v Slov. goricah. Po večletni težki bolezni je 28. septembra umrla Marija Winter, posestnica v Rožengrundu, v 44. letu starosti. Pokojnica se je pred 14 leti priženila semkaj, od Sv. Antona v Slov. goricah, iz Kocmutove hiše. Bila je dobra in verna žena, ki je z Jobovo potrpežljivostjo prenašala težko bolezen. Za njo žalujejo brat in sestra, štirje rejenci ter dober in v trpljenju preizkušen mož, naš vrl somišljenik. Potrpežljivi trpiniki daj Vsemogočni večni mir in pokoj, žalujočim ostalim naše globoko sožalje!

in ekspedicija ni mogla naprej.

Samo na dveh krajih na celem svetu smejo živati v krščansko cerkev.

Eden od teh krajev je v francoski Provenca, kjer prinašajo verniki k polnočni jagunjiče. Drugi tak kraj je mesto Siena v Italiji. Tamkaj pripeljejo pred veliko konjsko dirko dirkače pred oltar, kjer jih duhovnik blagoslovi.

Beseda paradiz je zelo stara in staropersijskega izvora ter pomenja ograjen vrt. Ko so zgradili na Kitajskem prvo železnico, je naprava tako razburila prebivalstvo, da je morala pustiti vlada odtrgati tračnice in pometati lokomotive v reko.

da bi te kraje zapustil in se nikoli več ne vrnil sem. Preden se posloviva, mi boš dal trideset tisoč dinarjev, nič več in nič manj. Denar moram imeti še danes ali najkasneje jutri zjutraj. Potem sva bot.«

»Ali si znorel? Ali se ti meša?« je vpil Osojnik in žila na čelu se mu je nabrekli.

»Če si pameten, boš plačal,« je menil cigan. »Le koristilo ti bo.«

»Ne dam še pare ne.«

»Tudi prav! Tedaj pojdem k Ravnjaku in mu razodenem vso skrivnost o Vandii... Pa boš z vso svojo družino moral ko garjev pes z Osoj in Ravnjak bo vzel neko drugo, ki mu je ljubša kot tvoja hči.«

»Haaa, li misliš, da me boš s takimi svojimi grožnjami še kaj prestrašil?! Prevečkrat sem jih že čul.«

»Zdaj mi je resnica.«

»Le kar pojdi k Ravnjaku! Ne besede ti ne bo verjel, nagnal te bo — ne, hlapce bo naščuval, da te primejo in orožnikom predajo.«

»Potem bom na sodnji vse povedal.«

»Tudi na sodnji ti ne bodo verjeli.«

»Pripeljal bom take priče, da bodo morali verjeti.«

»Tedaj se pripravi na deset let ječe!«

»Tebe pa bodo zašili za dvajset let, če si jih toliko učakaš. Ko se izve, da si dekle zabarantal in

Obnovite križe na grobovih!

Došla je nova zaloga Kristusovih kovinskih trupel. Cena je sledeča:

navadni:			
velikost v cm:	9	11.5	14
cena Din:	7.—	10.—	15.50
nikel:			
velikost v cm:	12	16	18 20
cena Din:	14.—	24.—	28.— 40.—
mesing:			
velikost v cm:	12	16	18 20
cena Din:	15.—	26.—	32.— 43.—
leseni:			
velikost v cm:	20	80	40
cena Din:	75.—	70.—, 125.—	120.—, 150.—

Pridite in si oglejte te lepe izdelke!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Ščavnica pri Gornji Radgoni. Vedno čitamo iz časopisov naših sosednih vasi in krajev novice in dogodke, ki se godijo v dnevnem redu. Tako tudi na ščavnici je vedno kaj novega in žalostnega. Otožno so zapeli zvonovi in nam naznanili, da nas je za vedno zapustila blaga žena Liza Fras. Bog ji je odločil v tem življenju veliko trpljenja in težav. Morala je leči v bolniško postelj in prestati vse težave dolgo trajajoče zahrbtnne in neozdravljive bolezni raka. Mož in dve že preskrbljeni hčerki žalujejo za dobro mamico, ki je bila skrbna pa skromna in tiha ter zvesta žena in napredna gospodinja, in sta si s svojim možem praznih rok prislužila in uredila lepo posestvo. Zaman je uboga revica iskala pomoči pri raznih zdravnikih. Pomoč, ki jo je morala najti, se je udala v božjo voljo, v sv. obhajilo, ki ga je na bolniški postelji večkrat sprejela, je iskala in tudi našla tolažbo in rešitev v bridki usodi. Vria mati in žena, počivaj v miru in prosil v nebesih, da nas Bog varuje hude bolezni.

tako velikansko goljufijo zagrešil, ne uideš več. Meni se ne more bogve kaj zgoditi.«

»Tvoja krivda ni nič manjša kakor moja.«

»Oh, to je drugače! Jaz otroka nisem ugrabil, ampak sem ga le od svojega strica Miška prevzel in zanj skrbel.«

»Imaš še druge grehe. Glej, da se ne ušteješ!«

»Kak mesec bom že moral sedeti, to vem; ampak zaradi tega me še ne bo konec. Ko odsedim, pojdem k Ravnjaku po plačilo zato, ker sem mu pripomogel do njegove sreče. Ravnjak ni tak stiskač kakor ti.«

V Osojniku je vse vrelo, tako je bil jezen. Obraz mu je bil bleđ, roke so mu podrhtevale, v očeh mu je bliskal vražji ogenj.

»Capin prekleti,« je zavpil, »stožil te bom.«

»Od takega, kot si ti, ne bo sodnik sprejel tožbe.«

»Čakaj, mrcina, ti bom pokazal!«

»Kaj mi boš ti pokazal! Nase glej! Plačaj — ali pa bo tvoje slave in časti konec!«

»Bova videla, koga bo prej konec. Aló! Izgub se!«

Cigan se je obrnil in šel. Komaj pa je napravil dva koraka, ga je Osojnik od zadaj za roki popadel in ga pognal pred seboj naravnost k Hudi peč. Cigan je takoj spoznal, da ga hoče potisniti čez navpično skalo v deset ali še več metrov globoko sotesko. Ustavljaj se je, upiral, cepetal in otepal —

Vransko. Nenadno nas je zadela vest, da je preminul v Celju v bolnici mladenič Podbregar Franc, ki je bil uslužben pri g. Remec v Letušu. Peljal se je s kolesom v nedeljo zvečer proti Braslovčam. Ker je bilo že temno in slabo vreme, je zadel v nekega voznika in se težko po-

škodoval. Bil je prepeljan v bolnico, kjer pa je v noči 28. septembra, previden s sv. zakramenti, umrl. Bil je mirnega in blagega značaja. Počivaj mirno, dragi France! Bodi ti zemljica lahka! Staršem, bratom in sestram naše iskreno sožalje!

Lageri (taborišča) smrti v sovjetski Rusiji.

Usoda žensk.

O ženskah v taboriških smrti se mora posebej poročati. Ženske so zaposlene posebno v komandirovki za ribištvo. Izobražene — in te so v večini — ter krasotice perejo in kuhajo za čekiste. Pri višjih uradnikih so služkinje, kuharice ter vzgojiteljice otrok. Ženske nelepega obraza morajo iti na delo v gozdove. Na otoku Popov se kakor moški ženske urijo vojaški. Seveda čekisti ženske tudi zlorabijo in jih zapeljujejo. In če se jim nočejo udati, zelo trdo z njimi ravna, da se jim nazadnje morajo udati.

Kisselev-Gromov piše, da ni poznal nobene ženske v taboriških, razen otrok, ki bi ne bila zvezana s kakim čekistom. Nasledki teh zvez so tudi otroci. In zopet piše Kisselev-Gromov, da v času treh let, ko je tam bival, noben čekist otroka ni spoznal za svojega. Vse te ženske z otroci odpravijo čekisti na otok Anser. Ženske gredo tja v četi kot vojaki, večkrat tudi v najhujšem mrazu, in otroke, zavite v strgane cunje, nesejo v naročju s seboj. Tam jim ni treba delati, vsaka dobi dnevno 300 gramov kruha in dvakrat toplo jed, za otroka pa tedensko liter mleka. Živijo skupno v baraki in spijo na umazanih deskah.

Vsled obupa mnoge ženske svoje otroke umoré, vržejo jih v sneg ali v stranišče in potem še same sebe končajo. Take ženske morilke obsodijo navadno na leto dni ječe. Toda večkrat jih izpustijo že čez en mesec, da zastoj ne lenarijo, ter jih pošljejo na težko delo. Ženske, ki so vsled dela popolnoma izrabljene ali okužene s spolno boleznijo, pošiljajo na otok Kond,

ali v oddelek Golgota na Soloveckih otokih.

Kaj je Golgota? Golgota je precej visok hrib na Soloveckih otokih. Ime Golgota so dali hribu menihi, ki so tu sezidali cerkev. V tej cerkvi živé te izžrpane ženske. Seveda so iz cerkve odstranili vse altarje, križe, slike in svete podobe. Cerkev je visoka, mrzla in umazana. Na zidu se poznajo krvavi sledovi zmečkanih sten. Ob stenah so deske za spat, drugače ni v cerkvi nobene oprave. V cerkev gre lahko do tisoč oseb. Takrat, piše Kisselev-Gromov, ko sem bil jaz tam, je bilo v njej 350 bolehnih, onemoglih žensk. Dnevno so dobivale do 300 gramov kruha in dvakrat vročo vodo s kašo.

Po zimi leta 1929-1930 je bil iz taborišča Kandalakša v taborišče Kolovici prepeljan oddelek žensk. Pot je bila dolga 30 km, debel sneg in hud mraz. Ženske so bile že stare, večinoma bivše redovnice, namenjene, da bi prale v novem taborišču. Ko so ženske prišle 8 km od taborišča Kandalakša, so bile tako utrujene, da jim je dal voditelj pol ure počitka. Ko je dal povelje za odhod, jih 25 ni več vstalo, zmrznile so, z ostalimi je prišel na novo mesto. Zmrznjene nesrečnice so v led pokopali.

Zdravniki bolnišnice za »upravno in go-

spodarsko osobje« v taborišču na Soloveckih otokih so dognali, da je nad 250 čekistov okuženih na spolni boleznijo sifilis. Nato je prišlo strogo naročilo, »pregledati vse ujetnike ženskega spola, da se določi stanje te bolezni, ki je ostala kot dedščina buržujsko-kapitalističnega gospodarskega reda. Od komunistične stranke ustvarjena higijena zahteva, da se to socialno zlo v korenini zatré.« In res je bilo poslanih iz vseh taborišč na otok Popov 1300 žensk, okuženih s to »socialno boleznijo«. Železne živce bi moral imeti človek in brez vsega čuta bi moral biti, da bi mu pri pogledu na ta nesrečna bitja ne stopile solze v oči. Bile so do kosti suhe, umazane in polne uši. Obležene so bile v stare cunje in strgane vreče. Mnoge so stegale svoje roke proti nebu in so kričale s strašnim, srce pretresujočim glasom: »Vsemogočni Bog, usmili se nas!« Druge so vsled dolgega pota in debelega snega bile tako utrujene, da niso mogle stati na nogah in niso dale glasu od sebe. Brez moči so popadale na tla. Da bi se vsaj malo obvarovale mraza, so se tesno ena k drugi pritiskale.

V barake jih niso pustili. Več dni in noči so nesrečne ženske pri silnem mrazu in severnem vetru bivale pod milim nebom. Poslednjič so jih naložili na parobrod in so jih prepeljali na otok Kačkaj. Tam so jih izkrcali in pustili brez hrane. Otok Kačkaj je v izlivu reke Onega, pust in divji, kakor nalašč za namen, kakoršnega so si stavili čekisti. Otok je postal pokopališče 1300 nesrečnih žensk, ki so umrle vsled mraza in lakote. Na tak prestrašen način, kakoršnega ni najti v svetovni zgodovini, zdravijo boljševiski »socialno bolezen« sifilis. A. K.

Vuhred. Naš cerkovnik-organist Lederhas Ivan obhaja redke jubilej službe. Svojo službo že

opravlja 56 let in tako moremo reči, da imamo starejšega organista, kot je cerkev. Orgljal je že v stari cerkvi. Bog mu naj njegovo dolgoletno zvesto službovanje stoterno poplača in ga naj ohrani, da še bo obhajal 60 letnico svoje službe.

Hoče pri Mariboru. Cirkus smo imeli pretekli teden pri nas. Četudi je bilo tisti večer mrzlo

vse zaman — Osojnik je bil močnejši — korak za korakom ga je tiral bliže strašni smrti.

»Pomagajte! Morilec! Pomagajte! Moriii —!« je tulil cigan.

Grozno je odmeval njegov obupni krik, toda odgovora ni bilo. V jarku spodaj je bobnela Bistrica. Tedaj je zaklecal in v smrtnem strahu zastokal:

»Pusti me! Prosim te, pusti me! Življenje mi pusti! Nikomur ne bom nič rekel. Nikoli — nikomur —«

»Da, nikoli — nikomur,« je rohnel Osojnik s svojim basom in ga gnal naprej.

Bliže in bliže sta lezla prepadu — le trije koraki so še do roba — le dva še — le eden še —

»Pomagajte! Morilec! Pomagajte!«
Hladen dih veje iz globine. Smrt čaka.

Še enkrat se cigan obupno upre — v glavo mu šine misel — po bliskovito se nagne na Osojnikovo desnico, zasadi svoje ostre zobe vanjo in mu docela odgrizne dva prsta.

Osojnik je zatulil, ranjena roka se mu je zašibila, cigan si je rešil svojo desnico, zamahnil in treščil morilca po glavi, da se je temu kri ulila iz nosa, skočil v stran in si sprostil tudi levico.

Še enkrat se je Osojnik zaletel v cigana, toda ta je bil hitrejši; zdrvel je po stezi navzdol in pustil za seboj torbo, klobuk in pelerino.

Pobesnili kmet ga je še kakih dve sto korakov lovil, toda spoznati je moral, da ga ne dohiti. Obstal je, pene so mu silile iz ust, strahovito je jel preklinjati. Vrnil se je k studencu, si opral kri in z robcem za silo zavezal ranjeno roko; potem je odračal domov.

Domačim je povedal, da ga je pri studencu nad Hudo pečjo neki potepuh napadel. Ko pa je razbojnik videl, da mu ni kos, ga je v roko ugriznil in mu utekel.

Cigan je brusil pete navzdol in je lomastil kar naravnost čez drn in strn in skozi les. Šele daleč spodaj se je sredi gostega smrečja sesedel, da bi si počil. Strah ga še vedno ni minil. Toda glasnejše od tega je bilo sovraštvo, ki ga je čutil, divje sovraštvo in goreča želja, da bi se zmaščeval nad tem prekletim zločincem, da bi ga zmlél, zdrobil, uničil — njega in vso njegovo vražjo zalego...

Zdaj mu je bilo vseeno. Ša danes pojde k Ravnjaku, da mu razodene Vandino skrivnost in vso peklenko hudobijo Osojnikovo...

Ne, k Ravnjaku ne sme. Ta je jezen nanj in mu ne verjame nobene besede ne. Morda je celo Osojnik že pri njem, da bi ga še bolj nahujskal. Ne! Če bi še enkrat prišel Osojniku v pest, bi mu živ ne ušel več.

Nobeden od indijskih jezikov

ne pozna izrazov za besedi: prosim in hvala!

Raznobarvni bliski niso nič nenavadnega.

Radi dežja, dima in raznih drugih primesi k zraku med bliskom in opazovalcem je videti pogostokrat blisk v raznih barvah v: rdeči, rumeni, zeleni, vijoletni, plavi in beli.

Bajen pogled nudi podzemeljska jama

na otoku Nova Zelandija pri Avstraliji. Strop jame je namreč pokrit od milijonov kresnic, ki ne žarijo samo, ampak spuščajo proti tlom bleščeče niti, na katere lovíjo razne druge manjše žuželke, s katerimi se preživljajo.

(Dalje sledi.)